

Deklaracja Rządu Republiki Litewskiej i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie strategicznego partnerstwa i Białorusi

Wilno, 17 września 2020 r.

Ponieważ zbliża się Rok Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów, uchwalonych w 1791 r., my, szefowie Rządów Republiki Litewskiej oraz Rzeczypospolitej Polskiej, składamy w imieniu naszych Rządów następującą deklarację:

- Partnerstwo strategiczne między Republiką Litewską a Rzeczpospolitą Polską zacieśniło się w ostatnich latach zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym; udało się przywrócić wzajemne zrozumienie, dialog i wszechstronną współpracę we wszystkich kwestiach znaczących dla naszych krajów, Europy i stosunków transatlantyckich; aktywnie dyskutuje się na temat dalszych kroków mających na celu rozwój i pogłębienie wszechstronnych stosunków między Rządami i Obywatelami Republiki Litewskiej i Rzeczypospolitej Polskiej; będziemy kontynuować promowanie dialogu i współpracy w zakresie bezpieczeństwa, biznesu, gospodarki, mniejszości narodowych, kultury, edukacji, wymiany młodzieży, badań i innych dziedzin; nadal będziemy angażować się we współpracę we wszystkich kwestiach dotyczących UE, w tym w zakresie kształtowania polityki klimatycznej; zwrócimy szczególną uwagę na pamięć historyczną w stosunkach między oboma krajami i nie będziemy tolerować podejmowanych przez niektóre państwa skandalicznych prób rewizji historii i odmiennej interpretacji faktów historycznych;
- W ostatnich latach dokonał się znaczący i nieodwracalny postęp w kontekście współpracy regionalnej, czyli realizacji projektów energetyczno-transportowych o strategicznym znaczeniu dla Polski, krajów bałtyckich i Europy. Jednym z nich jest synchronizacja sieci elektroenergetycznej krajów bałtyckich z europejską siecią kontynentalną, obejmująca podmorski kabel energetyczny Harmony Link, połączenie gazowe Litwa-Polska, Rail Baltica, Via Baltica, Via Carpatia. Projekty te jeszcze bardziej zbliżą państwa bałtyckie i Europę Środkową w ramach Inicjatywy Trójmorza oraz wzmocnią rynek wewnętrzny UE i bezpieczeństwo energetyczne. Powodzenie projektów posłuży również jako wzór do naśladowania dla Europy;
- Z zadowoleniem przyjmując powodzenie projektów transportowych i energetycznych, jesteśmy gotowi w dalszym ciągu maksymalizować ich sukces komercyjny i możliwie jak najszerzej prezentować możliwości, jakie ścisła współpraca między naszymi krajami oferuje naszym unijnym sąsiadom i krajom Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza Białorusi i Ukrainie. Jesteśmy przekonani, że wspomniane możliwości mogą skutkować wzmocnieniem aspiracji i oczekiwań tych krajów oraz ich mieszkańców w zakresie rozwoju politycznego i gospodarczego;
- Wzmocnienie współpracy w zakresie bezpieczeństwa i obrony ma do odegrania szczególną rolę w stosunkach między oboma krajami; byliśmy, jesteśmy i pozostaniemy najsilniejszymi zwolennikami najbliższej możliwej współpracy transatlantyckiej, a także współpracy między NATO a Unią Europejską, w której pokładamy nadzieję na przyszłość naszych krajów i Europy. Co najmniej 2 proc. krajowego PKB przeznaczamy na obronność, zapewniając tym samym naszym krajom odpowiednią gotowość obronną oraz, wspólnie z sojusznikami i partnerami, podejmując wszelkie kroki niezbędne do wspólnej obrony i skutecznego odstraszania potencjalnych agresorów;

- Wspieramy niezależność, suwerenność i integralność terytorialną Republiki Białorusi; wspieramy również aspiracje Białorusinów do życia w wolnym i demokratycznym kraju, rządzonym przez przywódców wybranych w wolnych i uczciwych wyborach; potępiamy niechęć przywódców tego kraju do uwzględnienia uzasadnionych oczekiwań społeczeństwa obywatelskiego; potępiamy przemoc i inne formy przymusu wobec obywateli i wzywamy do jak najszybszego przeprowadzenia wolnych i demokratycznych wyborów prezydenckich. Rząd Republiki Litewskiej i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej przyjęły już środki wsparcia ofiar represji i osób potrzebujących leczenia lub opieki, a także studentów, naukowców i przedstawicieli kultury i sztuki, którzy utracili pracę z powodu swoich przekonań i trwających prześladowań; Litwa i Polska uzgodniły, że będą nadal koordynować swoje wysiłki w tym zakresie, w tym na wszystkich forach międzynarodowych.
- Zdecydowanie popieramy i wspomagamy reformy trwające w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz aspiracje państw stowarzyszonych ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej i NATO, w stosownych przypadkach; jesteśmy gotowi do ścisłej koordynacji naszych stanowisk, poszukiwania szerszej i głębszej współpracy organizacji międzynarodowych z partnerami, którzy wybrali ścieżkę rozwoju euroatlantyckiego, oraz pozyskania możliwie jak największej uwagi i zasobów społeczności zachodniej w celu realizacji euroatlantyckich aspiracji tych krajów.

Saulius Skvernelis
Premier
Republiki Litewskiej

Mateusz Morawiecki
Premier
Rzeczypospolitej Polskiej